

1 Existence řízení o platebním rozkazu

Kapitola XXXVIII „Řízení o platebním rozkazu“ občanského soudního řádu (Úřední věstník č. 59 ze dne 20. července 2007, s účinností od 1. března 2008, ve znění zveřejněném v Úředním věstníku č. 42/2009 a naposledy pozměněném v Úředním věstníku č. 13/2017) stanoví zjednodušené řízení, v němž může žalobce vymáhat svou pohledávku, je-li nepravděpodobné, že žalovaný tuto pohledávku zpochybní.

1.1 Předmět řízení

1.1.1 Jaké druhy pohledávek přicházejí v úvahu (např. pouze peněžité pohledávky, pouze pohledávky vyplývající ze smlouvy atd.)?

O vydání platebního rozkazu může věřitel požádat pro tyto pohledávky:

peněžité pohledávky nebo pohledávky týkající se zastupitelných věcí, spadá-li pohledávka do příslušnosti okresního soudu, převod movité věci, kterou dlužník obdržel se závazkem věc vrátit, nebo která je předmětem zástavy, nebo kterou dlužník převedl se závazkem vzdání se držby, je-li ve věci pohledávky příslušný okresní soud.

Kromě toho může podle výslovného ustanovení článku 417 občanského soudního řádu (dále jen „OSŘ“) navrhovatel požádat o vydání platebního rozkazu také v případě, že se pohledávka (bez ohledu na výši pohledávky) vztahuje k:

aktu správního orgánu, podle něhož jsou příznáním výkonu pověřeny občanskoprávní soudy, dokumentu nebo výpisu z účetnictví, který zakládá pohledávky orgánů státní správy, obcí a bank, právní listině, dohodě nebo jinému druhu smlouvy s notářsky ověřenými podpisy uvádějícímu závazky k zaplacení peněžité částky nebo k plnění jinými zastupitelnými věcmi, jakož i k převodu určitého majetku, výpisu z rejstříku zástav týkajícímu se cenného papíru na jméno a zahájení výkonu – pokud jde o převod zastavených aktiv, výpisu z rejstříku zástav týkajícímu se zaregistrované kupní smlouvy, která ponechává vlastnický titul až do zaplacení ceny, nebo leasingové smlouvy – pokud jde o vrácení prodaných nebo pronajatých aktiv, zástavní smlouvě nebo hypoteční listině podle článku 160 a čl. 173 odst. 3 zákona o závazcích a smlouvách, platné listině zakládající pohledávku soukromé osoby, státu nebo obce, pokud se její výkon provádí postupem podle občanského soudního řádu, oznámení o nedoplatku, směnce vlastní, směnec cizí nebo jim rovnocennému cennému papíru, jakož i dluhopisu nebo příslušným kuponům.

Je-li k návrhu přiložen dokument podle článku 417 OSŘ, k němuž se pohledávka vztahuje, může věřitel požádat soud o nařízení okamžité vykonatelnosti rozhodnutí a vydání soudního příkazu k exekuci (výkonu rozhodnutí).

1.1.2 Je stanovena horní hranice hodnoty pohledávky?

Jestliže pohledávka vyplývá z některé z právních listin podle článku 417 OSŘ, neexistuje žádná horní hranice její hodnoty.

Podle ostatních ustanovení o peněžitých pohledávkách a pohledávkách týkajících se plnění zastupitelnými věcmi nebo převodu movitých věcí lze platební rozkaz vydat pouze v případě, že pohledávka spadá do příslušnosti okresního soudu. Okresní soud je příslušný ve věci pohledávek v občanských a obchodních věcech ve výši až do 25 000 leva a veškerých pohledávek týkajících se výživného, pracovněprávních sporů a nároků z titulu oznámení o nedoplatku.

1.1.3 Je použití takového řízení dobrovolné nebo povinné?

Použití tohoto řízení je dobrovolné. I v případě, že jsou splněny předpoklady pro vydání platebního rozkazu, není žalobce povinen zvolit si tento postup obrany, ale může podat žalobu v řádném řízení o pohledávce.

1.1.4 Je řízení použitelné, když žalovaný žije v jiném členském státě nebo ve třetí zemi?

Platební rozkaz se nevydává, pokud dlužník nemá adresu trvalého bydliště a místo obvyklého pobytu nebo sídlo a místo podnikání na území Bulharské republiky.

1.2 Příslušný soud

Návrh se podává u okresního soudu podle adresy trvalého bydliště nebo sídla dlužníka a soud má tři dny na to, aby provedl úřední kontrolu místní příslušnosti. Pokud má soud za to, že ve věci není příslušný, zašle věc příslušnému soudu.

1.3 Formální požadavky

1.3.1 Je povinné použití standardního formuláře? (pokud ano, kde jej lze získat?)

Použití formulářů návrhu schválených Ministerstvem spravedlnosti je povinné. Vzory formulářů tvoří přílohu nařízení č. 6 ze dne 20. února 2008 o schválení formulářů pro platební rozkazy, návrhy na vydání platebního rozkazu a ostatní písemnosti týkající se řízení o „platebním rozkazu“, které vydal ministr spravedlnosti.

1.3.2 Je vyžadováno právní zastoupení?

Není povinné.

1.3.3 Jak podrobně musím odůvodnit nárok?

Návrh by měl uvádět okolnosti, které jsou základem pohledávky, a podstatu žádosti.

1.3.4 Je nutné předložit písemné důkazy o dotčené pohledávce? Pokud ano, jaké listiny jsou přípustné jako důkaz?

Není nutné k návrhu přikládat žádné důkazy k prokázání pohledávky. Navrhovatel může takové důkazy přiložit, není k tomu však povinen, neboť účelem řízení je pouze ověřit, zda není pohledávka sporná. Postačuje, aby navrhovatel tvrdil, že jeho pohledávka existuje. Pokud dlužník podá proti platebnímu rozkazu odpor, provádí se ověření existence pohledávky v rámci řízení o určení pohledávky. K návrhu musí být přiložena plná moc, pokud návrh podává zástupce, jakož i doklad o uhrazení případného kolkového a soudních poplatků.

1.4 Odmítnutí návrhu

Návrh na vydání platebního rozkazu se odmítá v následujících případech:

nesplňuje-li pohledávka požadavky článku 410 OSŘ, tj. netýká se platby peněžité částky nebo plnění zastupitelnými věcmi v hodnotě do 25 000 leva, resp. movitými věcmi kategorie podle čl. 410 odst. 1 bodu 2 OSŘ; také jestliže návrh nespĺňuje obecné požadavky, není řízení pozastaveno, ale návrh je přímo

odmítnut. Pouze ve výjimečných případech, kdy navrhovatel nepoužil schválený formulář návrhu, nebo použil nesprávný formulář, vydá soud navrhovateli pokyn, aby tuto nesrovnalost napravil, a k vyrozumění přiloží příslušný formulář (čl. 425 odst. 2 OSŘ), je-li pohledávka v rozporu se zákonem nebo dobrými mravy, nemá-li dlužník trvalé bydliště nebo sídlo na území Bulharské republiky, nebo nemá-li místo obvyklého pobytu nebo místo podnikání na území Bulharské republiky.

1.5 Odvolání

Proti platebnímu rozkazu nemohou účastníci řízení podat odvolání, vyjma části týkající se nákladů. Proti usnesení, kterým se návrh zcela nebo částečně odmítá, může navrhovatel podat soukromé odvolání u příslušného krajského soudu, u něhož se nevyžaduje stejnopis podání pro účely doručení protistraně. Odvolání lze podat i proti usnesení nařizujícímu okamžitou vykonatelnost, které soud vydává v případech návrhu podanému podle článku 417 OSŘ. Soukromé odvolání proti usnesení nařizujícímu okamžitou vykonatelnost je nutné podat spolu s odporem proti vydanému platebnímu rozkazu a může se opírat pouze o důvody vyvozené z aktů podle článku 417 OSŘ.

1.6 Odpor

Po obdržení platebního rozkazu může dlužník podat do dvou týdnů písemný odpor. Odpor ve smyslu článku 414 OSŘ představuje cokoli, co je svým obsahem neslučitelné s výkonem rozkazu, jakákoli forma nesouhlasu, jakékoli prohlášení, z něhož je zjevné, že dlužník nehodlá zaplatit. Výslovně se uvádí, že není třeba odpor odůvodňovat.

1.7 Účinek odporu

Pokud dlužník podá odpor včas, soud vyrozumí navrhovatele, že do jednoho měsíce může podat žalobu na určení pohledávky, a to tak, že uhradí zbývající část kolkovného. Jestliže navrhovatel nepředloží důkaz o tom, že v určené lhůtě podal žalobu, soud platební rozkaz prohlásí za neplatný, a to buď v plném rozsahu, nebo v rozsahu části, pro kterou nebyl vznesen žalobní nárok.

1.8 Účinek nepodání odporu

1.8.1 Jaké kroky je třeba podniknout k získání vykonatelného rozhodnutí?

Článek 416 OSŘ stanoví, že pokud nebyl včas podán odpor, nebo pokud byl odpor vzat zpět, nabývá platební rozkaz účinnosti a na tomto základě soud nařídí výkon rozhodnutí (exekuci), což bude odpovídajícím způsobem uvedeno v platebním rozkazu.

1.8.2 Je toto rozhodnutí konečné nebo má žalovaný ještě možnost se proti tomuto rozhodnutí odvolat?

Do jednoho měsíce ode dne, kdy se o platebním rozkazu dozví, může dlužník, který byl zbaven možnosti zpochybnit pohledávku, podat námítky u odvolacího soudu, pokud:

platební rozkaz nebyl řádně doručen,

platební rozkaz nebyl dlužníkovi doručen osobně a ke dni doručení dlužník neměl místo obvyklého pobytu v Bulharské republice,

dlužník nebyl o doručení včas informován z důvodu zvláštních nepředvídaných okolností,

dlužník nepodal odpor z důvodu zvláštních nepředvídaných okolností, které nebylo možné překonat.

Podání této námítky nepozastavuje výkon rozkazu, na žádost dlužníka a poté, co dlužník složí odpovídající jistotu, však soud může výkon pozastavit.

Soud námítky přijme, pokud zjistí, že existují zákonem stanovené předpoklady. Pokud odvolací soud přijme námítky z toho důvodu, že dlužník nemá trvalé bydliště nebo sídlo na území Bulharské republiky nebo nemá místo obvyklého pobytu nebo místo podnikání na území Bulharské republiky, úředně prohlásí platební rozkaz a na jeho základě nařízený výkon rozhodnutí (exekuci) za neplatné. Jinak, pokud odvolací soud námítky akceptuje, pozastaví výkon vydaného platebního rozkazu a vrátí věc okresnímu soudu, přičemž vyrozumí navrhovatele, že do jednoho měsíce může podat žalobu ve věci určení své pohledávky, a to tak, že uhradí zbývající část kolkovného.

Kromě toho může dlužník v řízení o určení pohledávky napadnout pohledávku, k níž byl vydán platební rozkaz, pokud se zjistí nové skutečnosti nebo nové písemné důkazy zásadního významu pro danou věc, které nemohly být dlužníkovi známy ve lhůtě pro podání odporu nebo které nemohl dlužník v uvedené lhůtě získat. Žalobu lze podat do tří měsíců ode dne, kdy se dlužník dozví o nové okolnosti, nebo ode dne, kdy byl schopen získat nové písemné důkazy, nejdéle však do jednoho roku od uplynutí nuceného vymožení pohledávky.

Poslední aktualizace: 24/07/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.